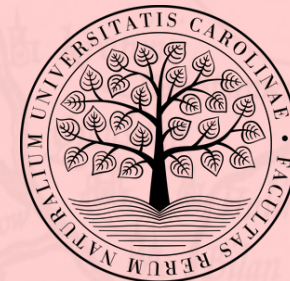

Výzkumné
centrum
historické
geografie

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR

INSTITUTE OF HISTORY CAS

7 let Výzkumného centra historické geografie (2012 – 2018)

Eva Semotanová – Pavel Chromý

historickageografie.cz

14. listopadu 2018

Osnova

Před Výzkumným centrem

Vznik Výzkumného centra

Projektový tým

Cíle a výzkumné úkoly

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

- Publikační strategie a výstupy
- Zahraniční spolupráce – Konference
- Výuka historické geografie a doktorské studium
- Výstavy – Popularizace – Související projekty

Shrnutí, přínos a pokračování centra

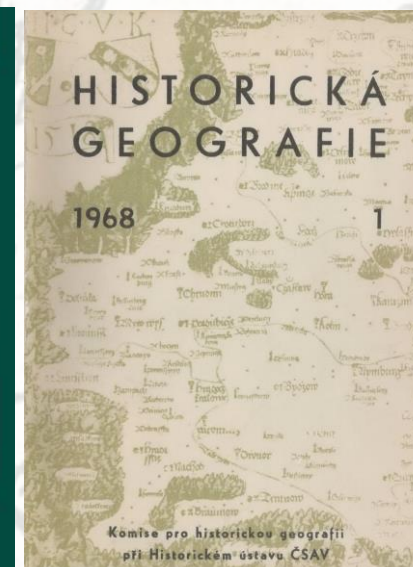
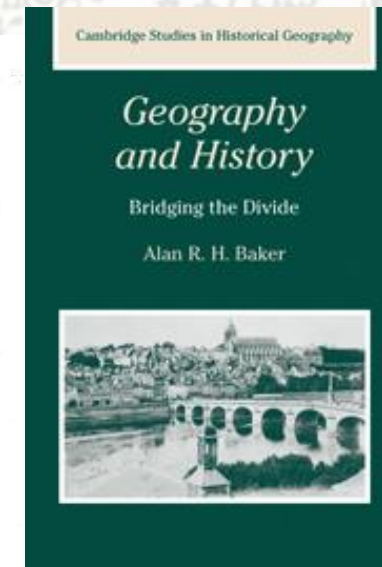
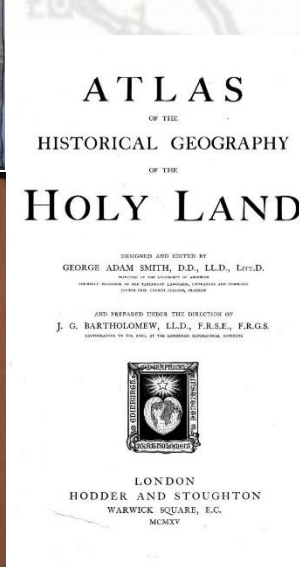
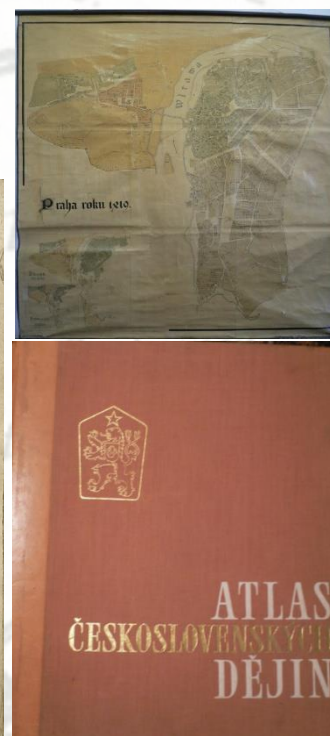
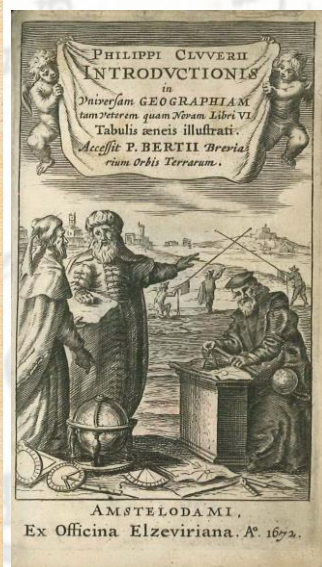
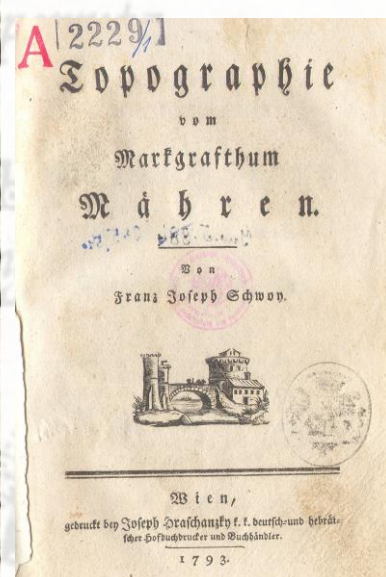
Výzkumné
centrum
historické
geografie

Před Výzkumným centrem

- Mezinárodní a domácí kořeny historické geografie
- Hlavní výzkumná témata před a po roce 1989
- 50 let časopisu Historická geografie

Adam Georg Smith
Henry Clifford Darby
Alan R. H. Baker
Donald Worster

Josef Vítězslav Šimák
Jaroslav Kašpar
Zdeněk Boháč

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Vznik Výzkumného centra

Výzkumné centrum historické geografie/Historical Geography Research Centre

Vznik: k 1. 1. 2012 jako projekt na podporu excelence v základním výzkumu

Nositel: Historický ústav AV ČR

Řešitel: prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

Spolunositel: Přírodovědecká fakulta UK

Spoluřešitel: doc. RNDr. et Mgr. Pavel Chromý, Ph.D.

Identifikační kód projektu: P410/12/G113

Doba trvání projektu: 2012–2018

- Hlavní myšlenka projektu: **vznik společné institucionální platformy historickogeografického výzkumu v Česku a posílení jeho mezinárodní srovnatelnosti**
- Ve výzkumu je kladen důraz zejména na teoreticko-metodologické přístupy české historické geografie v evropském a světovém kontextu

Projektový tým

HiÚ AV ČR: Eva Semotanová

PřF UK: Pavel Chromý

www.historickageografie.cz/tym

Výzkumné
centrum
historické
geografie

=

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR

INSTITUTE OF HISTORY CAS

+

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Cíle a výzkumné úkoly

Založení společného Výzkumného centra historické geografie dvěma historickogeografickými týmy

- z Historického ústavu Akademie věd České republiky
 - z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy
- = užší propojení univerzitního a akademického pracoviště

Posun dosavadní kooperace v oblasti základního historickogeografického výzkumu, terciárního, zejména postgraduálního vzdělávání a aplikované historické geografie

Studium teoretických a metodologických problémů a otázek současné historické geografie v mezinárodním kontextu

Základní historickogeografický výzkum s tematikou revolučních změn české krajiny v minulosti v mezinárodních, zejména střeoevropských, souvislostech

Cíle a výzkumné úkoly

V oblasti teoreticko-metodologických východisek

V oblasti pramenů historickogeografického poznání

V oblasti terciárního vzdělávání

Výzkum vývoje sídelního systému a sociogeografických regionů a měst

Výzkum vývoje a změn různých typů krajiny

Výzkum kulturního i přírodního dědictví – jeho identifikace a ochrana v kontextu proměn krajiny

Tři měřítkové úrovně s vazbou na středoevropský prostor

- území celého Česka
- modelové oblasti/historickogeografické regiony Česka
- mikroregiony Česka

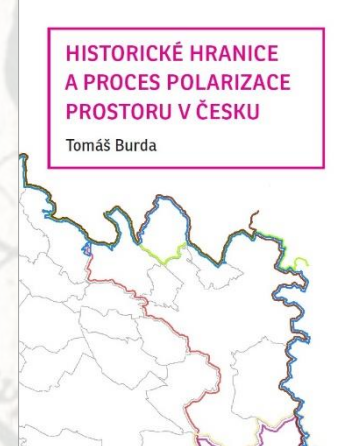
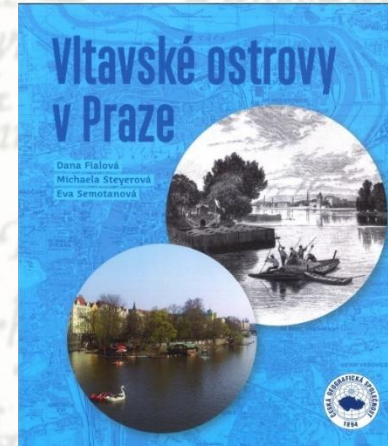
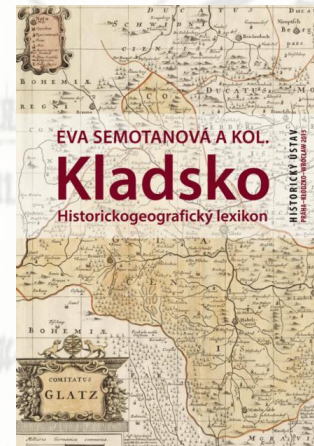
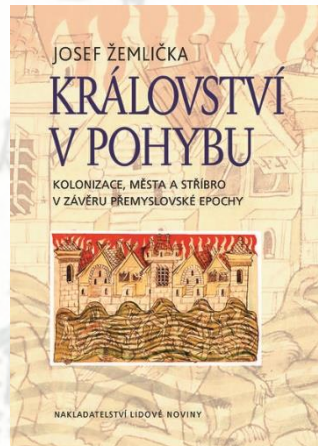
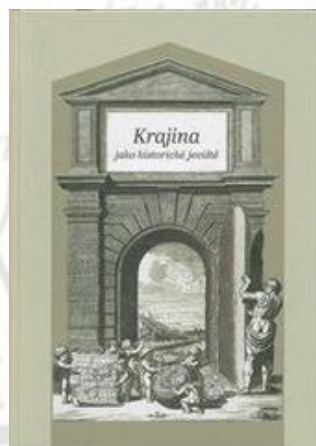
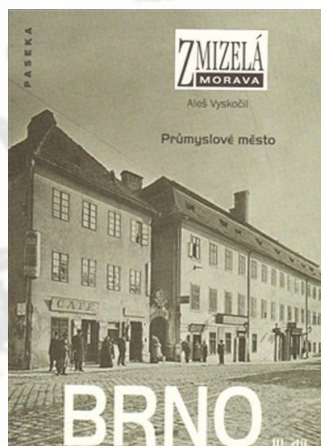
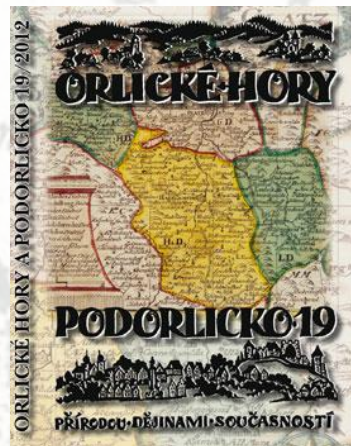
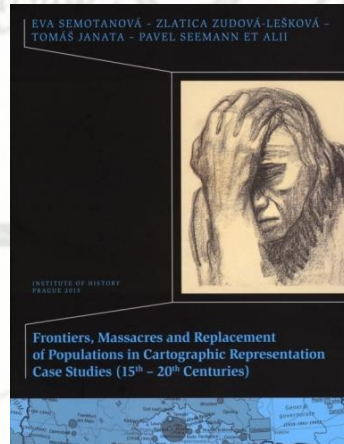
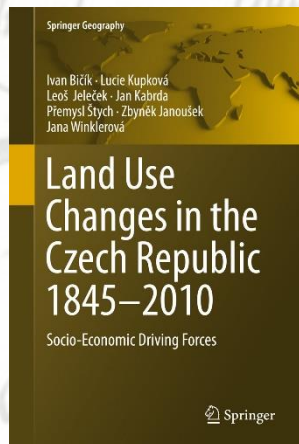
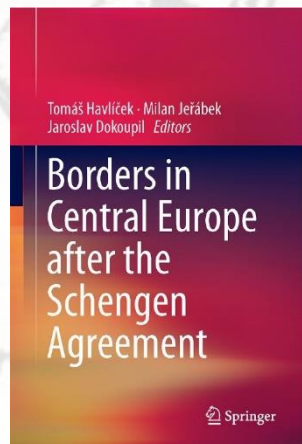
Časový záběr průřezově od období středověku do současnosti

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Publikační strategie a výstupy: monografie a atlasy

Výzkumné
centrum
historické
geografie

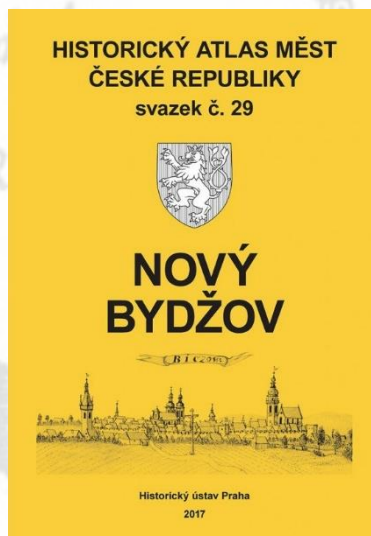
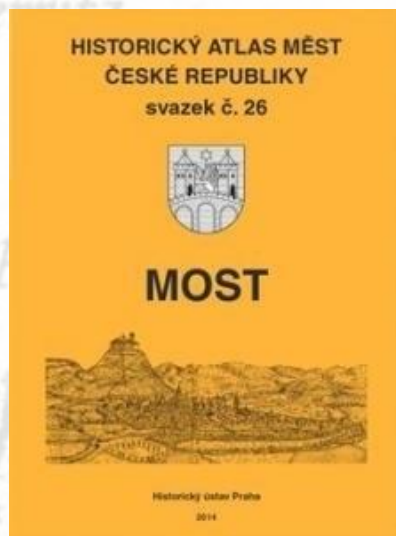
Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Publikační strategie a výstupy: monografie a atlasy

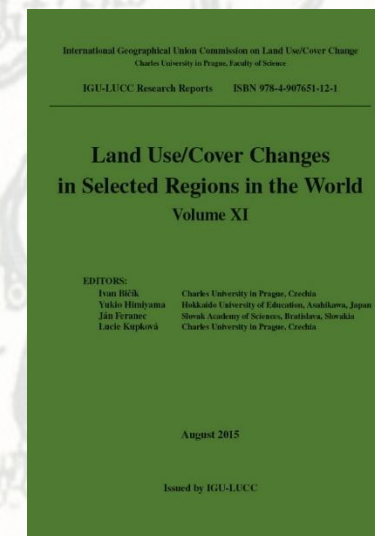
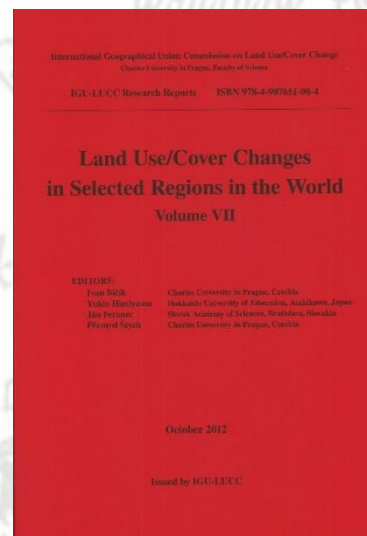

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Historické atlasy měst

Land Use and Cover Changes Atlases

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Publikační strategie a výstupy: monografie

- SEMOTANOVÁ, E., CHROMÝ, P., KUČERA, Z. (eds.): **Historical geography in Czechia: themes and concepts**. Series: Historische Geographie / Historical Geography. ISBN 3-643-91059-2

*Historická geografie
tradice a modernita*

Eva Semotánová – Pavel Chromý – Zdeněk Kučera

Historický ústav
Praha 2018

- SEMOTANOVÁ, E., CHROMÝ, P., KUČERA, Z. (2018): **Historická geografie: tradice a modernita**. [Historical geography – tradition and modernity.] Historický ústav, Praha. 256 s. ISBN 978-80-7286-325-9

Jan-Erik Steinkrüger, Winfried Schenk (Hg.)

Zwischen Geschichte und Geographie,
zwischen Raum und Zeit

Beiträge der Tagung vom 11. und 12. April 2014
an der Universität Bonn

LIT

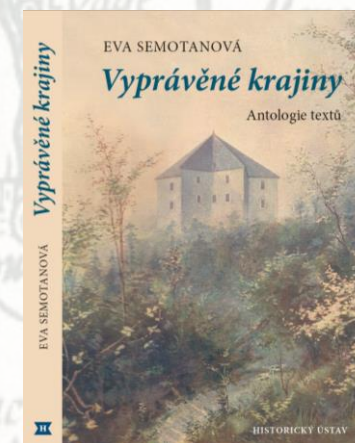
Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Publikační strategie a výstupy: monografie

- ŠIMŮNEK R.: **Obráz šlechtitelského panství v Čechách 1500–1750.** Nakladatelství Lidové noviny, Praha.
- SEMOTANOVÁ, E.: **Vyprávěné krajiny. Antologie textů.** Historický ústav, Praha. ISBN 978-80-7286-325-9

Další chystané knihy

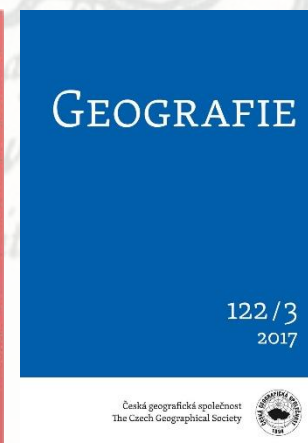
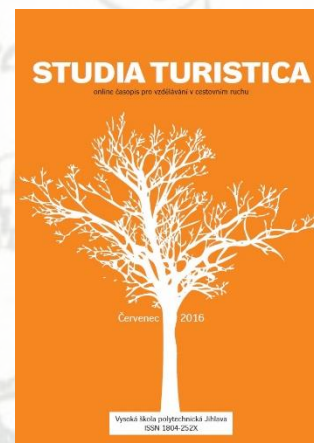
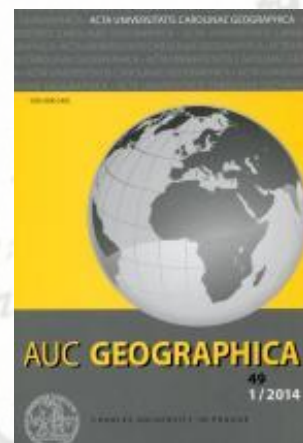
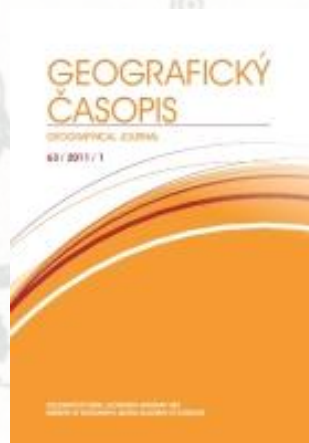
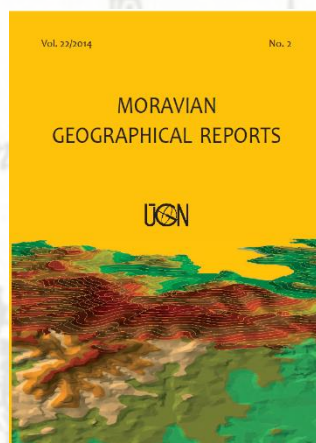
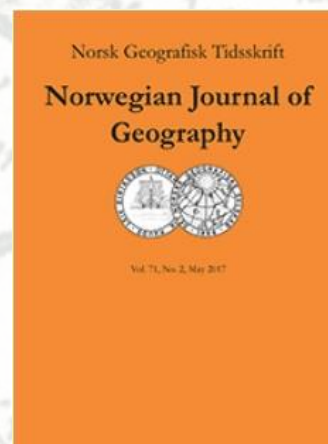
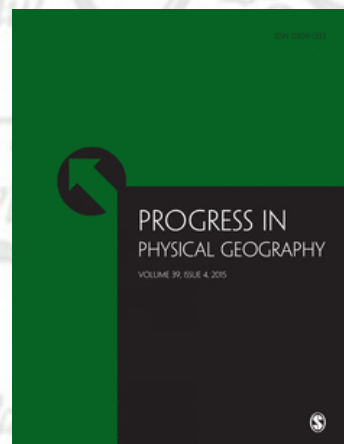
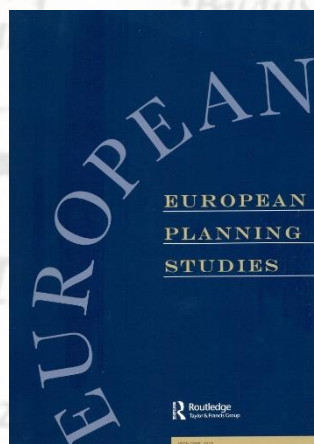
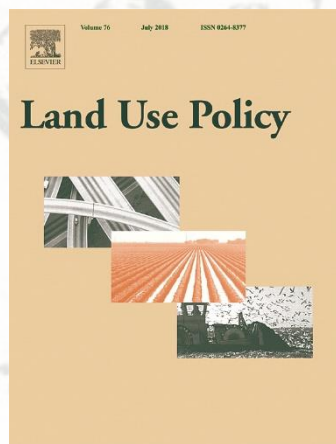
- CHRASTINA, P., BOLTIŽIAR, M., TROJAN, J. (2018): **Case study area Velký Bánhedeš/Nagybánhegyes: Land use changes from the past to 2015.** Land Use/Cover Changes in Selected Regions in the World – Vol. XIII.
- VYSKOČIL, A., SVITÁK, Z. (2018): **Proměny předměstí industriálního sídla (urbanisticko-topografická analýza proměny, struktury a funkce předměstí v 18. – 20. století na pozadí industrializačního procesu.**

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Publikační strategie a výstupy: články ve vybraných odborných časopisech

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Konference: 15 historickogeografických konferencí 2005–2019 (www.historickageografie.cz/lednove-konference), od vzniku centra v budově PŘF UK

- Stopy cest
- Hranice jako symbol ambicí i společných zájmů
- Periferie: Krajina (bez)naděje?
- Proměny historické geografie: výzkum a vzdělávání
- Krajiny snů – Nerealizované projekty od středověku do současnosti
- Historické krajiny obrazem a písmem
- Historická geografie v digitálním světě
- Krajina a společnost v geografickém názvosloví
- Průmyslová krajina jako kulturní dědictví
- Krajina města – město v krajině
- Vnímání krajiny v minulosti – historická krajina dnes
- Regiony – časoprostorové průsečíky?
- Společnost a krajina v minulosti na rekonstrukčních mapách
- Historická krajina a mapové bohatství Česka. Prameny, evidence, zpřístupňování, využívání
- Cesty historické geografie, centra, trendy, projekty, perspektivy

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

15th International Conference of Historical Geographers.
Faculty of Science, Charles University, Prague.

XV. International Conference
of **Historical
Geographers**

6.–10. 8. 2012 | PRAGUE, CZECHIA
CHARLES UNIVERSITY IN PRAGUE, FACULTY OF SCIENCE

WWW.ICHG2012.CZ

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Zapojení do mezinárodních odborných sítí

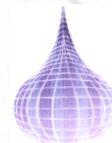

International Commission for History of Towns
Commission Internationale pour l'Histoire des Villes
Internationale Kommission für Städtegeschichte

Commission internationale pour l'histoire des villes

European Society for Environmental History

ICEHO

International Consortium of Environmental History
Organizations

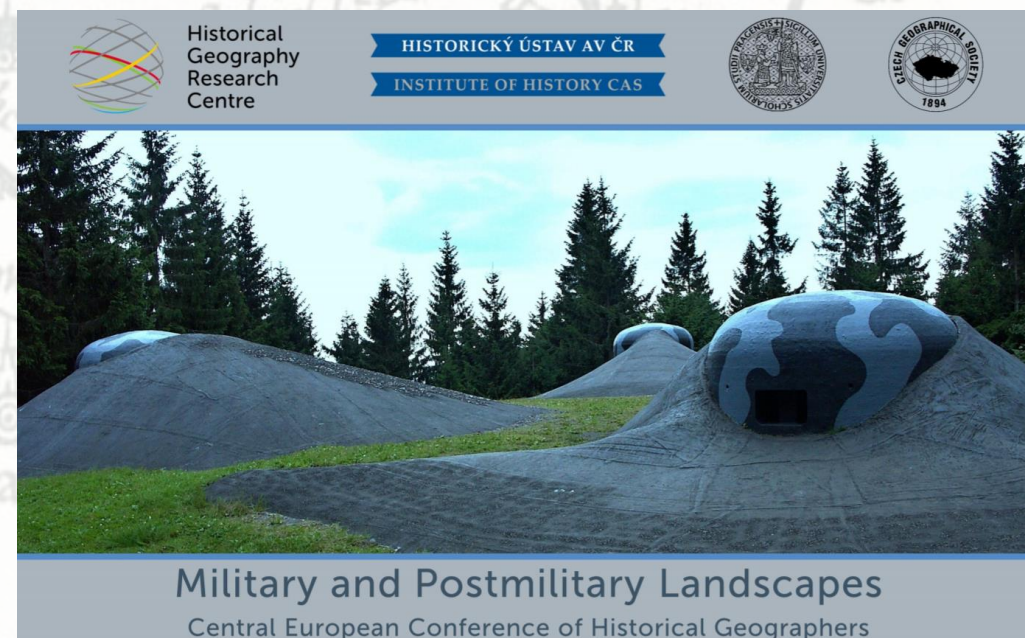
EUCALAND – PECSRL

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Central European Conference of Historical Geographers (www.historickageografie.cz/cechg2016)

Military and Postmilitary Landscapes conference (www.historickageografie.cz/cechg2018)

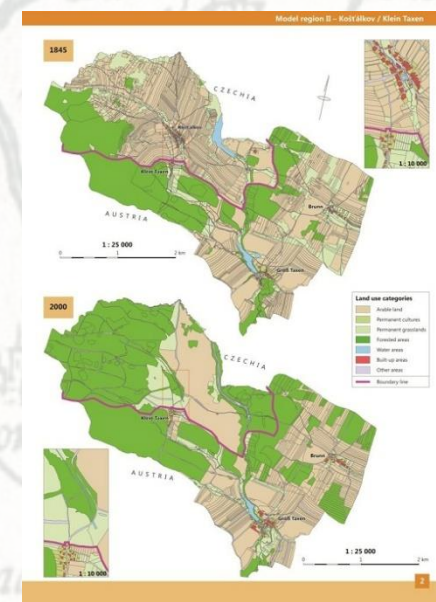
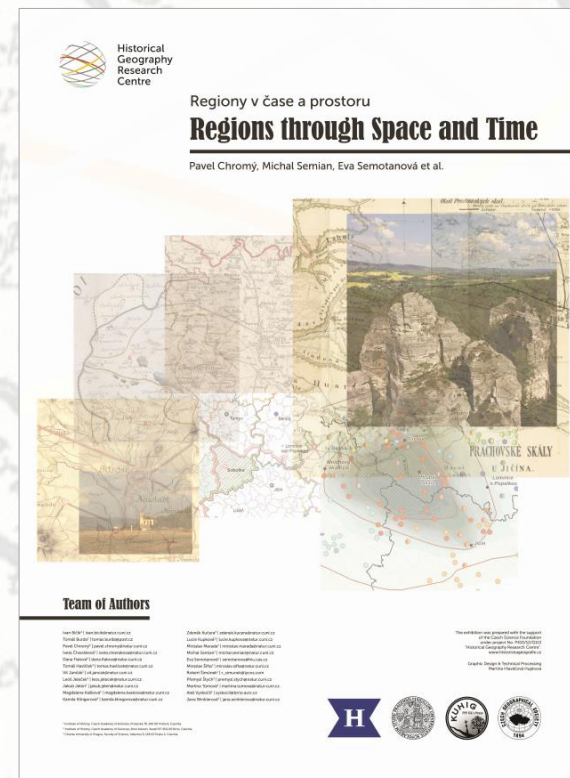
Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výstavy

- 100 let proměn hranic našich regionů
- Regiony v čase a prostoru / Regions through Space and Time
- Proměny Zlína na mapách a plánech
- Vltavské ostrovy v Praze
- Slapy optikou geografa
- Land Use: Land cover changes research in European countries
- Historical Geographers in Czechia: Současné výzvy v české historické geografii obrazem

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Účast na vybraných zahraničních konferencích

- **AAG Annual Meeting.** AAG, San Francisco, USA, 29. března–2. dubna 2016
- **RSA Annual Conference 2016 – Building Bridges: Cities and Regions in Transnational World.** Regional Studies Association, Graz, Rakousko, 3.–6. dubna 2016
- **11th Slovak-Czech-Polish Seminarium,** Department of Human Geography and Demography, Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava a Slovak Geographical Society, Trenčianske Teplice, Slovensko, 14.–16. června 2017
- **Advancing horizons for land cover services entering the big data era – 6th EARSeL SIG LU/LC & 2nd EARSeL LULC/NASA LCLUC Workshop,** Univerzita Karlova v Praze, Česko, 6.–7. května 2016
- **The 33rd International Geographical Congress – Shaping Our Harmonious Worlds.** International Geographical Union, Beijing, Čína, 21.–25. srpna 2016
- **CHeriScape Conference III „Landscape Community“.** Oslo, Norsko, 18.–20. 5. 2015
- **International Conference of Historical Geographers.** Royal Geographical Society (with IBG), Londýn, Velká Británie, 5.–10. 7. 2015
- **5th EUGEO Congress** on the Geography of Europe. Association of Geographical Societies in Europe, Hungarian Geographical Society, Budapešť, Maďarsko, 30. 8.–2. 9. 2015
- **Environmental History in the Making. Second World Congress of Environmental History.** University of Minho and The International Consortium of Environmental History Organizations, Guimarães, Portugalsko, 8.–12. 7. 2014
- **ESEH Biennial Conference 2017,** European Society for Environmental History, Záhřeb, Chorvatsko, 28. června–2. července 2017

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Související projekty

- Mapový portál Historického atlasu měst České republiky (towns.hiu.cas.cz)

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Historického
atlasu měst
ČR - Praha

Úvod

O projektu

Praha

Mapy

H

Vítejte na stránkách mapového portálu Historického atlasu měst České republiky!

Historický atlas měst České republiky přibližuje v jednotlivých svazcích od roku 1995 prostřednictvím starých map, vedut, starých fotografií, leteckých snímků i rekonstrukčních map a modelů vývoj vybraných městských sídel v Čechách, na Moravě a ve Slezsku odborné i laické veřejnosti. Jednotlivé svazky atlasu jsou zpracovávány podle rámcových pravidel daných **Evropskou komisí pro dějiny měst**, která má již od poloviny padesátých let 20. století ve svém programu vydávání historických atlasů měst. Dosud bylo v celkem 17 evropských zemích vydáno více než **520 historických atlasů**. Díky digitálním technologiím mohou být na **webových stránkách** a v **prostředí mapových portálů** publikovány základní mapy z jednotlivých svazků, které umožňují komparaci prostorového vývoje měst napříč Evropou, i další výsledky studia urbanistických a topografických proměn konkrétního města.

Na tomto mapovém portálu budou postupně zpřístupňovány rekonstrukční mapy, které jsou obrazem příslušného města v době před nástupem industrializace, urbanizace a dalších souvisejících zásadních proměn krajiny ve druhé polovině 19. století. Rekonstrukce jsou zpracovány s využitím císařských povinných otisků map stabilního katastru z 20.-40. let 19. století na současném mapovém podkladu. Vedle rekonstrukčních map jsou zpřístupněny údaje o příslušném svazku atlasu a odkazy na mapové aplikace měst **Píseň, Kladno, Kutná Hora, Most a Zlín**, které vznikaly v souvislosti s přípravou příslušného svazku Historického atlasu měst ČR, ale nezávisle na sobě a bez uplatnění jednotné metodiky (informace o autorech jsou součástí příslušných portálů). Z velkých aglomerací je na tomto mapovém portálu věnována zvláštní pozornost **Praze**.

Historický atlas měst České republiky

svazky vydané ● a připravované ○ 2018-2022

Rekonstrukční mapa - České Budějovice

H

© Historický ústav AV ČR 2017

Portál TOWNS

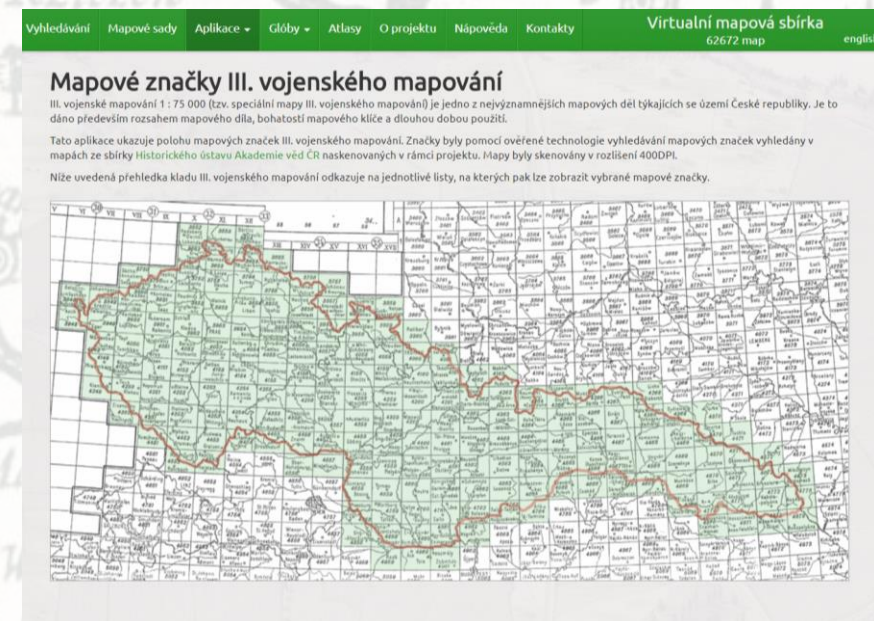

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Související projekty

- Kartografické zdroje jako kulturní dědictví – Virtuální mapová sbírka (www.chartae-antiquae.cz)

- Historické krajiny (landscapes.hiu.cas.cz)

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Související projekty

- Dědictví zaniklých krajín: identifikace, rekonstrukce a zpřístupnění, NAKI, MK ČR (www.zaniklekrajiny.cz)
- Postsekularismus v Česku: vývojové tendence a regionální diference, GA ČR (www.religion-landscape.cz)
- Vývoj, transformace a diference náboženství v Česku v kontextu globálních a evropských proměn, GA ČR
- Formování územních identit v oblastech s intenzivně přeměněnou krajinou: příklad severozápadních Čech, GA ČR

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Dědictví
zaniklých
krajín

religious
landscape

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

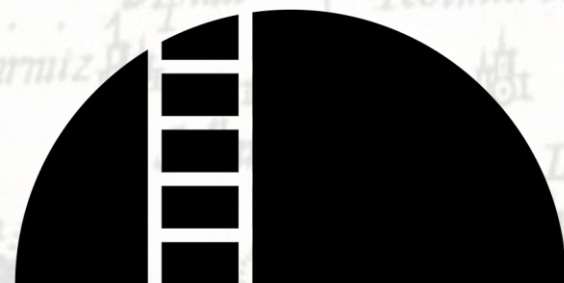
Výzkumné
centrum
historické
geografie

Popularizace

- Vyžádané přednášky a rozhovory (paměťové instituce, Science-Café, jiné)
- Popularizační přednášky a publikace
- Vystoupení v TV a rozhlasu

NOC KOSTELŮ

25.05.18

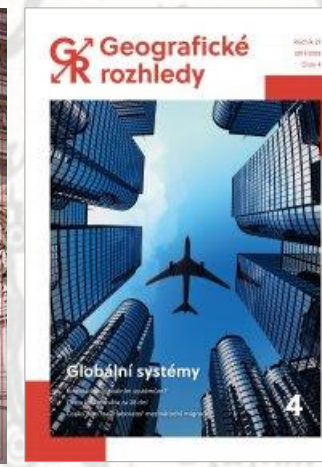
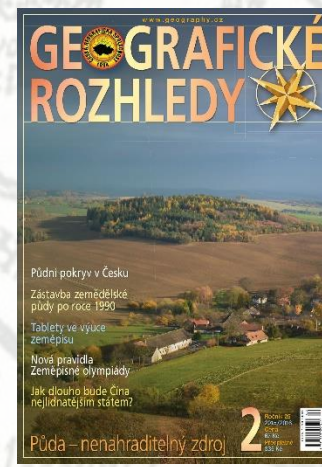
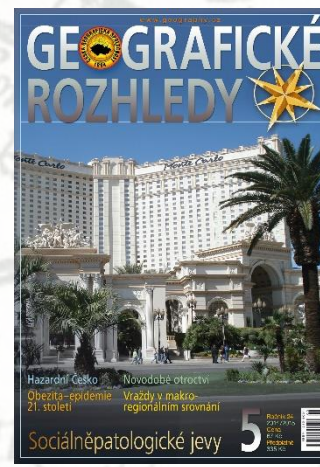
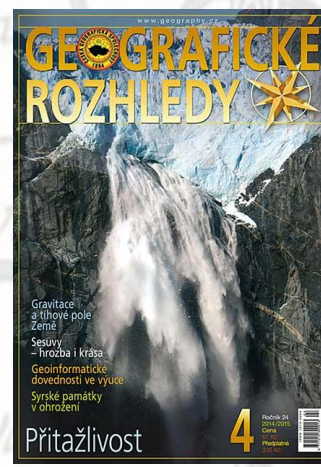
NA DEN POD ZEM

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Publikační strategie a výstupy: články v popularizačních a didaktických časopisech

Plnění cílů – řešení stanovených výzkumných úkolů

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Výuka

- Kulturní geografie
- Historická a kulturní geografie
- Historická geografie a environmentální dějiny
- Heritage of Cultural Landscapes
- Historickogeografické přístupy v geografii
- Religiózní geografie

Doktorské studium

Témata dizertací:

- Montánní dědictví jako součást územních identit
- Dějepisné atlasy 1848–1989 a středoevropský prostor
- Vybraná česká poddanská města v historickogeografických pramenech
- Cestující koncepty (American Bar)

Obhájené dizertační práce

Výzkumné
centrum
historické
geografie

Dizertace:

ŠIFTA, M. (2018): Symboly a symbolika v procesu formování regionu. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 117 s. + přílohy; školitel: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D., školitelka-konzultantka: RNDr. Silvie Rita Kučerová, Ph.D.

KLINGOROVÁ, K. (2017): Geografie náboženství z feministické perspektivy. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 47 s. + přílohy; školitel: RNDr. Tomáš Havlíček, Ph.D., školitel-konzultant: prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, CSc.

SEMIAN, M. (2016): Regions through time and space: Problem of regionalization. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 78 s. + přílohy; školitel: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D., školitelé-konzultanti: prof. RNDr. Martin Hampl, DrSc., RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

NIKISCHER, R. (2015): Koncept regionálnej identity vo výskume sociálne konštruovaných regiónov: multimierková perspektíva. Dizertačná práca. UK v Praze, PŘF, KSGRR, Praha, 119 s. + přílohy; školitel: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D., školitelé-konzultanti: RNDr. Karol Kasala, PhD, RNDr. Tomáš Havlíček, Ph.D.

BURDA, T. (2014): Význam změn správních hranic v procesu formování vnitřních periferií na území Česka od poloviny 19. století. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 318 s. + 4 přílohy; školitel: doc. RNDr. Leoš Jeleček, CSc., školitel-konzultant: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.

PILEČEK, J. (2013): Sociální a lidský kapitál jako faktor rozvoje periferních oblastí Česka. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 61 s. + přílohy; školitel: RNDr. Vít Jančák, Ph.D., školitel-konzultant: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.

HUPKOVÁ, M. (2013): Kultura pohřbívání Západního světa v kontextu společensko-politických proměn. UK, PŘF, KSGRR, Praha, 133 s. + přílohy; školitel: RNDr. Tomáš Havlíček, Ph.D.

CHODĚJOVSKÁ, E. (2012): Obraz Prahy v raném novověku. Ikonografie jednoho evropského města. Univerzita Pardubice, Filozofická fakulta, Pardubice, 311 s.; školitel: prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

Obhájené habilitační práce

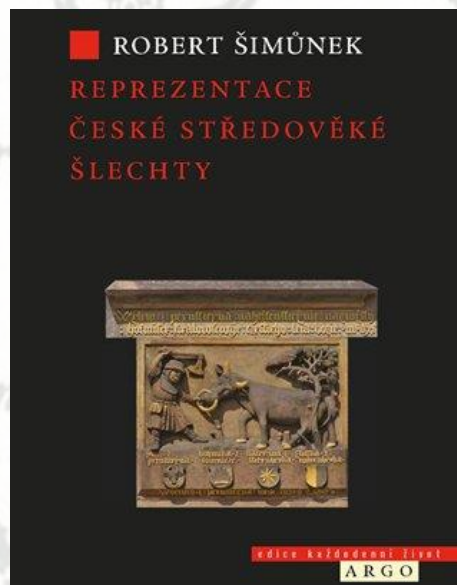
Výzkumné
centrum
historické
geografie

Habilitace

CHROMÝ, P. (2012): Historickogeografické a kulturněgeografické aspekty studia územní diferenciace: specifika periferních regionů v Česku. UK, PŘF, KSGRR, Praha, Praha, 60 s. + přílohy.

Doktorát DrSc.

ŠIMŮNEK, R. (2013): Reprezentace české středověké šlechty. Argo, Praha, 474 s. ISBN 978-80-257-1004-3.

Shrnutí, přínos a pokračování centra

- Stabilizace badatelské základny
- Navázání osobních i pracovních kontaktů
- Prolínání a sblížení teoretických a metodologických problémů a otázek
- Posun ve výzkumu široké škály témat
- Otevření nových výzkumných projektů
- Prohloubení mezioborové domácí a zahraniční spolupráce
- Centrum od roku 2019

Děkujeme za pozornost!

www.historickageografie.cz

Výzkumné
centrum
historické
geografie

